

Саудаде

КУПИТИ

Про книгу

Обережно! Ця книга небезпечна: після прочитання хочеться одночасно вирушити в подорож Балканами, випити келих червоного вина і в зручній ложі театру слухати оперні арії. Понад шістдесят коротких історій - часом іскрометних, подекуди сумних, почасти автобіографічних, але завжди щирих - запрошують читача пережити з автором найщасливіші миті мандрів, симфонічних концертів і не завжди успішних залицянь.

MERIDIAN CZERNOWITZ
МІЖНАРОДНА ЛІТЕРАТУРНА
КОРПОРАЦІЯ

УДК 82-3
Л 93

Любка, Андрій

**Саудаде / Андрій Любка. – Чернівці : Видавець
Померанцев Святослав, 2021. – 192 с.**

ISBN 978-617-8024-08-6

Обережно! Ця книга небезпечна: після прочитання хочеться одночасно вирушити в подорож Балканами, випити келих червоного вина і в зручній ложі театру слухати оперні арії. Понад шістдесят коротких історій – часом іскрометних, подекуди сумних, почасти автобіографічних, але завжди щирих – запрошують читача пережити з автором найщасливіші миті мандрів, симфонічних концертів і не завжди успішних залицянь.

Видання здійснено на замовлення
Міжнародної літературної
корпорації Meridian Czernowitz

Жодну частину з даного видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

© Видавець Померанцев Святослав, 2021

© Андрій Любка, 2017, *текст*

© Анна Стьопіна, 2017, *обкладинка*

ISBN 978-617-8024-08-6

Андрій Любка

Саудаде

Meridian Czernowitz
2021

Виманювання коропа

У році є місяці, коли нічого не відбувається й немає куди себе подіти. Наприклад, липень. У червні закінчуєш усі справи, на серпень плануєш собі подорожі чи відпочинок, а в липні не відбувається зовсім нічого, повний штиль.

Стояв саме такий липень. Я лежав тверезий і очманілий від спеки, нікому не потрібний: всі друзі роз'їхалися й радісно постили фотографії у фейсбук. Я їх навіть не лайкав. Лежав, як амеба, і вичікував серпня, на який була запланована довга риболовля й подорож Балканами.

В один із цих липневих днів раптом прийшло запрошення на відкриття виставки литовської вишивки, після якого мав відбутися невеличкий дипломатичний прийом у посольстві Литви. Уявіть собі розпач людини, яку запрошують на виставку литовської вишивки. Я подумав і відповів згодою.

А погодився, бо на дипломатичних прийомах завжди є три речі: красиві жінки, добрі напої та нагода навести культурні мости між народами. Гарзд, про останнє я збрехав. Про перше, зрештою, теж: красивих жінок немає, є окуляристі сірі бюрократки й підстаркуваті дружини консулів. Але все одно залишається золота середина – добрі напої.

На вході до виставки всіх зустрічала пані посол Литви. Мене представили так: «літератор зі Сходу». Не знаю, що це означало, але про всяк випадок я зімітував замислений і стражденний вираз обличчя. Всередині зустрів приятеля, ми взяли по келиху й роззиралися залом. З іншого боку столу стояли дві дівчини, одна з них прикувала нашу увагу. Вона на цьому розпашілому зборищі виглядала богинею.

– Подивися на неї, – звернувся я до друга. – Вона ідеальна, а особливо – губи.

– Так, так. Як у Анджеліни Джолі!

– Як у коропа, – романтично відповів йому я.

– У сенсі? – не зрозумів він.

– Ну, що не ясно? У коропа губи такі прекрасні, великі, ніжні й чутливі. Якби ти рибалив, то зрозумів би. Короп – аристократ серед риб, їсть неквапно, немов засмоктуючи своїми великими губами наживку. Він лінивий і повільний, вилежується на дні, махаючи плавниками. Найважче його виманити з такої байдужої сплячки, дати добру наживку, бо в таку спеку він і їсти не дуже хоче. Зробити все це й піймати коропа – вищий пілотаж. Ну, але для професіонала це як два пальці. Зараз тобі продемонструю.

Я прошмигнув до іншого боку стола, взяв два келихи – типу для себе і друга – і сказав ніби між іншим до губастої королеви: «Чудове литовське вино, ви не вважаєте?» Вона подивилася на мене, як на придурка, і відрубала: «Литва – північна країна, у них немає виноробства. Це чилійське вино, але не найкраще».

Я повернувся до приятеля і з удаваною байдужістю прокоментував: «Гаряча штучка. Я її запитав, котра година, вона відповіла, що годинник має в кабінеті, але за кілька хвилин ми можемо піднятися туди разом і довідатися». Друг присвиснув і зробив великий ковток вина. Я навіть не почервонів.

Тим часом до нас підійшла пані посол у супроводі цілого почту.

– Як вам наша виставка? – запитала вона не дипломатично прямо.

– Чудова, чудова... – намагався оговтатися від несподіванки я. – У литовській вишивці видно душу народу.

Всі схвально закивали головами. Губаста випірнула десь із-за спини пані амбасадорки та в'їдливо запитала:

– Чи надихне вас литовська вишивка на написання якихось творів?

– Тільки безсмертних, – відповів я, розвертаючись до свого друга. Почет посунув до інших гостей, залишивши нас у спокої.

– Таки видно, що ти її підчепив, вона аж кидалася на тебе, – сказав друг, не приховуючи захвату. А потім задумливо додав: – Рибак є рибак!

Водостање

Після запитання «що б ви взяли із собою на безлюдний острів?» люди переважно називають якісь безглузді й непотрібні речі: фотографію когось рідного, бозна-скільки разів перечитану книжку чи сонцезахисні окуляри. Проведіть експеримент, спитайте про це в когось – і замість потрібних запальнички, сокири й мішка крупи ваш візаві точно згадає якийсь брелок, подарований йому на випускному найкращим шкільним товаришем. Ми прив'язуємося до дурничок, сентиментальних дрібничок і різного, відверто кажучи, непотребу, що для нас має виняткове значення. Для мене такою найважливішою непотрібністю є програма «Водостање» на першій хвилі сербського радіо «Београд».

Я намагаюся слухати її щодня о 12:05 за центральноевропейським часом. Програму цю можна назвати «новинами річок», адже в ній ідеться про рівень води в головних річках Балканського півострова. Сьогодні, наприклад, диктор повідомив: «Ріка Дунай: Лінц – 3.74 (триста сімдесят чотири), Братислава – 3.30 (триста тридцять), Будапешт – 1.82 (сто вісімдесят два), Бездан – 12 (дванадцять), Апатин – 74 (сімдесят чотири), Вуковар – 56 (п'ятдесят шість), Земун – 2.66 (двісті шістдесят шість), Джурджево – 14 (чотирнадцять).

Ріка Тиса: Тісобеч – 80 (вісімдесят), Токай – 5.71 (п'ятсот сімдесят один), Сольнок – 2.31 (двісті тридцять один), Тітел – 1.68 (сто шістдесят вісім)». А потім ще лунає інформація про річки Сава й Морава. Кожна цифра звучить двічі, щоб лоцмани кораблів устигли все докладно записати.

Але чи потрібна сучасним лоцманам інформація з радіо? Звісно, що ні: до їхніх послуг інтернет, супутниковий зв'язок, найрізноманітніша навігаційна й ехолокаційна апаратура. Звичайним радіослухачам, здається, вона також малоцікава: назва програми «Водостає» навіть увійшла в сербський сленг і фразеологізми. Так, коли хтось дивиться дуже нудний фільм, який волів би радше вимкнути, каже: «Краще б я послухав про водостане»; нудну розмову характеризують «поговорили про водостане». А колись ця програма була настільки важливою, що її почали транслювати за тиждень до офіційного початку роботи сербського радіо в 1929 році! Втім, як і непотрібні сентиментальні дурнички, новини про рівень води в річках мають купу своїх фанатів.

Був час, коли рибалки, селяни та й увесь посполитий люд вслухалися в інформацію програми «Водостає», щоб дізнатися про можливі повені й паводки, щоб спланувати посівні роботи чи податися на риболовлю. Був прекрасний час, коли люди вдивлялися в політ горобців, щоб передбачити погоду, й уважно стежили за наявністю павутини в повітрі протягом червня, прогнозуючи майбутній урожай. Людина була наодинці з природою, беззахисна перед її міццю, покірنا її вибрикам. Сьогодні нам досить заглянути в смартфон, щоб вирішити, чи брати із собою на роботу парасольку. Воно, звісно, зручно, але й змокнути під раптовим і від того ще прекраснішим літнім дощем – теж різновид щастя.

Я слухаю «Водостає» між ранковою кавою й передобіднім чаєм, щоб уявити свої улюблені річки й міста, у яких колись бував. Як приємно після ситного обіду й кількох келихів вина пройтися набережною в мадярському Токаї, розглядаючи широку й уже рівнинну Тису. Коли диктор каже про 5.71, я – знову в Токаї; Дунай у Земуні 2.66 – і я вже також там, ховаюся від галасу й велелюдності Београда. Жодна інша програма у світі так мене не зворушує й не налаштовує на ліричний лад. Абсолютний релікт, новини про рівень води в далеких річках, а ніби вони – про самого мене, того, яким я колись був, і того, яким так хочеться побути ще. «Лінц – 3.74 (триста сімдесят чотири), Братислава – 3.30 (триста тридцять), Будапешт – 1.82 (сто вісімдесят два)...»

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка,
повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ